

F. t. Retsplejelov for Grønland

ner eller kommunikationsapparater. Hvor den typiske situation ved teleoplysning er, at der ønskes oplysninger om bestemte telefonnumre, er situationen ved masteoplysninger den, at der ønskes oplysninger om alle telefoner, der i et givent område og inden for et bestemt tidsrum har benyttet en bestemt sendemast.

Udgangspunktet i de sager, hvor der er behov for indgrebet er, at et antal ukendte personer, der har begået en alvorlig forbrydelse, vurderes nødvendigvis at måtte have kommunikeret med hinanden umiddelbart før og efter gerningen, muligvis via mobiltelefoner. En mulighed, måske den eneste, for at komme opklaringen nærmere er at få en logudskrift fra sendemasten nærmest gerningsstedet for et tidsrum eksempelvis fra 1 time før til ½ time efter forbrydelsen for at kunne se, hvilke telefoner der har kommunikeret via masten i det relevante tidsrum.

Som nævnt kan der undertiden være behov for at indhente masteoplysninger, hvor der ikke foreligger konkrete oplysninger om brug af telefoner, men hvor politiet regner med, at der har været anvendt telefon, ud fra en almindelig betragtning om, at omfattende og kompliceret kriminalitet udført af flere gerningsmænd i forening må forudsætte – eller i hvert fald typisk sker ved – brug af telefoner, herunder ikke mindst mobiltelefoner.

Det foreslås derfor, at udvidet teleoplysning kan foretages uden krav om, at der skal være bestemte grunde til at antage, at der på den pågældende måde gives meddelelser mv. til eller fra en mistænkt, jf. § 386, nr. 1.

Adgangen til at foretage udvidet teleoplysning foreslås imidlertid samtidig begrænset, så efterforskningskridtet kun kan anvendes ved efterforskning af forbrydelser, som har medført eller som kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier, jf. nr. 2. Hertil kommer, at indgrebet fortsat skal være af afgørende betydning for efterforskningen, jf. nr. 1.

*Rumaflytning**Til § 388*

Bestemmelsen er en udbygning og skærpelse af den gældende retsplejelovs kapitel 5, § 9 d. Ved rumaflytning (i den danske retsplejelov benævnt »anden aflytning«) forstås, at politiet ved et apparat hemmeligt aflytter eller optager – med henblik på senere aflytning – udtalelser i enrum og samtaler, der ikke er telefonsamtaler eller lignende som omhandlet i § 385. Hvis politiet efter aftale med en mødedeltager lader denne optage, hvad der sker ved mødet, falder dette uden for

den grønlandske kriminallovs forbud mod hemmelig aflytning eller optagelse af udtalelser og samtaler, og der er derfor ikke tale om aflytning i retsplejelovens forstand. Aflytning efter § 388 vil oftest være rumaflytning, men vil efter omstændighederne også kunne ske på steder, der ikke kan anses for rum. Betegnelsen »rumaflytning« foreslås imidlertid anvendt som fællesbetegnelse i den grønlandske retsplejelov, fordi den giver bedre vejledning om indgrebets (typiske) karakter.

Betingelserne i *stk. 1* for at beslutte anden aflytning svarer til betingelserne i den danske retsplejelovs § 781, stk. 1 og 5, idet den danske retsplejelov dog også henviser til strafferammer. Krav til strafferamme kan på grund af det grønlandske foranstaltningssystem ikke overføres. Rumaflytning må anses for et alvorligere indgreb i meddelelseshemmeligheden end f.eks. telefonaflytning. Det foreslås derfor, at efterforskningen skal angå en særlig grov lovovertrædelse, som har medført, eller som kan medføre fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier. Dette krav er strengere end betingelsen i §§ 384-386 om, at der skal være tale om en særlig grov lovovertrædelse. *Stk. 2* er ny og svarer til den danske retsplejelovs § 780, stk. 2.

*Proportionalitetskrav mv.**Til § 389*

Bestemmelsen svarer til den danske retsplejelovs § 782, stk. 1. Kriteriet »sagens betydning« er dog erstattet af kriteriet »sagens karakter og grovhed«, da denne beskrivelse af kriteriet findes i være både mere sigende og mere præcis. Et indgreb i meddelelseshemmeligheden må – i overensstemmelse med det almindelige kriminalprocessuelle proportionalitetsprincip – ikke foretages, såfremt det efter sit formål, sagens karakter og grovhed og den krænkelse og ulempe, som indgrebet må antages at forvolde den eller de ramte personer, ville være et uforholdsmæssigt indgreb. Hvis et indgreb, som f.eks. aflytning af en offentligt tilgængelig telefon, indebærer, at en ubestemt kreds af personer berøres, taler dette for at skærpe kravene til indgrebets nødvendighed.

Til § 390

Bestemmelsen svarer til den danske retsplejelovs § 782, stk. 2, og vedrører mistænktes kontakt med præster i folkekirken eller anerkendte trossamfund, kateketer, der udøver kirkelige funktioner, læger, forsvarere i kriminelle sager og advokater om det, som er kommet til deres kundskab ved udøvelsen af deres